

ESTETICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vzdělávacího předmětu Estetická výchova je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Předmět Estetická výchova je zaměřen na osobnostní a sociální rozvoj každého jednotlivce, pomáhá v rozvoji komunikace i sociálních vztahů. Předmět rozvíjí komunikativní schopnosti verbální i nonverbální povahy. Prostřednictvím uměleckých prvků (hudby, pohybového a výtvarného vyjádření) je u žáků podporováno smyslové vnímání i estetické citění, tvořivé myšlení, obrazotvornost a nápaditost žáků. Dále je posilováno snadnější sebevyjádření a sebehodnota žáků, stejně jako usměrňování spontánního chování a zesílených emocí. V neposlední řadě má tento vyučovací předmět také význam relaxační a pomáhá v předcházení projevů problémového chování u žáků. Propojuje znalosti a dovednosti z předmětů komunikační, hudební, výtvarné a pracovní výchovy.

Předmět je vyučován v ročnících 2. stupně, od 7. až do 10. ročníku. Rozsah výuky tvoří celkem 4 hodiny týdně, všechny hodiny jsou vymezeny z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá převážně v relaxační místnosti. Ve výuce se významně uplatňují prvky artefietiky, muzikorelaxačních metod a technik. V závislosti na individuálních možnostech a věku žáků jsou ve výuce využívány aktivizující i relaxační metody a formy práce. Při práci je využívána také audiovizuální technika a speciální multisenzorické pomůcky podporující vícesmyslové vnímání.

Výchovné a vzdělávací postupy uplatňované ve vyučovacím předmětu, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- motivujeme žáka k dalšímu učení kladným hodnocením s důrazem na jeho snahu, výkony, pokroky a další možnosti (žák je hodnocen za to, co umí, co zvládl, co dokázal, nikoli za to, co neumí)
- vedeme žáka k porozumění a užívání jednoduchých pojmů, symbolů a znaků (s využitím metod AAK a sociálního čtení)
- předkládáme žákům dostatek podnětných a srozumitelných pomůcek a materiálů sloužících k motivaci pro vlastní tvorbu nebo k získávání nových informací a znalostí
- nabízíme žákům možnost vnímat estetickou krásu v umění, např. v hudbě, pohybu, výtvarném projevu, v přírodě i běžném životě
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním hudebních, pohybových a výtvarných aktivit, seznamujeme je se základními dovednostmi při jednotlivých činnostech
- seznamujeme žáky se základními hudebními i výtvarnými (uměleckými) pojmy a symboly
- stimulujeme hrubou a jemnou motoriku, motoriku mluvidel a mimiky

Kompetence k řešení problémů

- používáme jednoduché pojmy a jednoduché slovní instrukce s využitím zrakové podpory
- vedeme žáka k pochopení a řešení situace na základě nápodoby či opakování

- zadáváme úkoly s možností improvizace i využití nápodoby
- nacvičujeme se žáky odpovídající formy komunikace a chování v modelových životních situacích
- pro každého žáka vytváříme strukturovaný režim dne v takové symbolické podobě, která je pro něj nejvhodnější
- využíváme rituály pro zahájení a ukončení strukturované vizualizované činnosti
- cílevědomě rozvíjíme u žáků komunikační dovednosti a podporujeme kreativitu
- učíme žáky toleranci a zodpovědnosti prostřednictvím skupinové práce na základě konfrontace s názory ostatních

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k umění naslouchání, empatie, asertivity, respektu k sobě i druhým, navazování a prohlubování přátelských vztahů
- rozvíjíme verbální i neverbální a další formy alternativní komunikace (reakce žáka na hudbu pohybem, gestem, volnou kresbou)
- budujeme systém sdělení potřeb, pocitů a nálad různým způsobem, verbálními i neverbálními prostředky
- vedeme žáky k využití různých druhů uměleckého projevu (hudebního, výtvarného, pohybového, dramatického) jako dalšího prostředku komunikace
- vedeme žáka k reakci na jednoduché pokyny, k vyjádření souhlasu či nesouhlasu
- vedeme žáky k formulování osobních myšlenek, názorů a pocitů souvisejících s vlastní či cizí tvorbou, k interpretaci vlastního díla
- během výuky klademe důraz na sociální vztahy a snažíme se do diskuze zapojit všechny žáky, abychom předešli upřednostňování jednotlivce či skupiny

Kompetence sociální a personální

- ke každému žákovi přistupujeme individuálně, stejně tak volíme i aktivity
- zařazujeme individuální i skupinové aktivity, jejichž pomocí učíme žáky respektovat pravidla týmové spolupráce a pochopit vliv vlastní činnosti na celkový výsledek skupiny
- při hodnocení vzdělávacích výsledků vyzdvihujeme i dílčí úspěchy, úsilí a snahu žáků
- posilujeme sebevědomí žáků a umožňujeme jim zažít úspěch při respektování a zohledňování jejich individuálních možností
- vedeme žáka k uvědomění si vlastní osoby prostřednictvím svého těla nebo svého osobitého projevu
- podporujeme zájem o komunikaci s osobami z blízkého okolí, členy rodiny, učiteli a spolužáky

Kompetence pracovní

- vytváříme optimální podmínky podporující koncentraci pozornosti, porozumění a samostatnou práci žáka dle jeho individuálních možností
- využíváme jednoduchá sdělení, podporu očního kontaktu, sdílení pozornosti, komentování fázovaných činností, procesuální schémata
- vedeme žáky k osvojování hudebních, pohybových a výtvarných dovedností
- zařazujeme relaxační, dechová, rezonanční a fonační cvičení pro podporu relaxace i stimulaci hlasového projevu, koncentrace a paměti

- dbáme na dodržování hygienických pravidel při výuce
- dbáme na dodržování zásad psychohygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví
- kladně hodnotíme snahu a vynaložené úsilí při provádění jednotlivých činností